

EEN GROTE HISTORISCHE REIS

Op weg langs geloof, macht en vrijheid

De Reformatie in Frankrijk

FRANKRIJK · 15 DAGEN, 14 NACHTEN

PARIJS · REIMS · METZ · STRAATSBURG · LYON · AVIGNON · NÎMES · CEVENNEN · AIGUES-MORTES · ALBI · TOULOUSE

Geloof, macht *en de lange weg naar vrijheid*

Twee weken dwars door Frankrijk, van de kroningsstad van de koningen tot de Garonne, om te begrijpen hoe een land dat door het geloof verdeeld was langzaam en tegen een hoge prijs leerde leven met verschil.

AVIGNON, DE PONT SAINT-BÉNÉZET EN HET PAUSENPALEIS

Rond 1500 is Frankrijk een koninkrijk van **één geloof en één koning**, gekroond in Reims. Maar binnen enkele decennia steken nieuwe ideeën, gedragen door de **boekdrukkunst**, de Rijn over, bereiken ze de drukkerijen van Straatsburg en Lyon en ten slotte zelfs het hof. Er volgt een eeuw van **debatten, oorlogen en vervolging**, en daarna de lange weg naar **verdraagzaamheid**.

Deze reis volgt die geschiedenis hoofdstuk voor hoofdstuk: het sacrale koningschap van **Reims**, de hervormers van **Straatsburg**, de pracht van het pausdom in **Avignon**, het hugenotenbolwerk **Nîmes**, de verborgen erediensten in de **Cevennen**, de **Tour de Constance**, en ten slotte **Toulouse**, waar de zaak-Calas van Voltaire de verdediger van de gewetensvrijheid maakte.

Vóór alles een cultuurreis, geen geschiedenisles: champagnekelders, Elzasser wijngaarden, een Lyonees diner, het licht van de Camargue. Zorgvuldig gekozen hotels, een privé-touringcar en een rustig tempo geven u de tijd om te kijken, te begrijpen en te bewonderen.

Vijf hoofdstukken, *één grote geschiedenis*

Deze reis leest als een geschiedenisboek: bij elke nieuwe streek begint een nieuw hoofdstuk.

DE KATHEDRAAL VAN REIMS

Hoofdstuk I

Geloof, koningschap en religieus gezag

PARIJS · REIMS · METZ

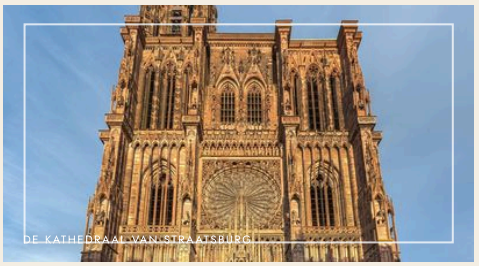
De 'allerchristelijkste koning', de kroningskathedraal en een koninkrijk waarin troon en altaar één waren.

Hoofdstuk II

De verspreiding van de reformatorische ideeën

STRAATSBURG · LYON

Bucer, de drukkers en de humanisten: de nieuwe ideeën verspreiden zich langs de Rijn en de Rhône.

DE KATHEDRAAL VAN STRAATSBURG

HET PAUSENPALEIS

Hoofdstuk III

Botsing tussen religie en politiek

AVIGNON · NÎMES

Het pauselijk gezag, de hugenotensteden en het geweld van de godsdienstoorlogen.

Hoofdstuk IV

Vervolging en verborgen geloof

CEVENNEN · AIGUES-MORTES

De 'Woestijn' na 1685, de camisards en de 38 jaar van Marie Durand in de Tour de Constance.

DE STADSMUREN VAN AIGUES-MORTES

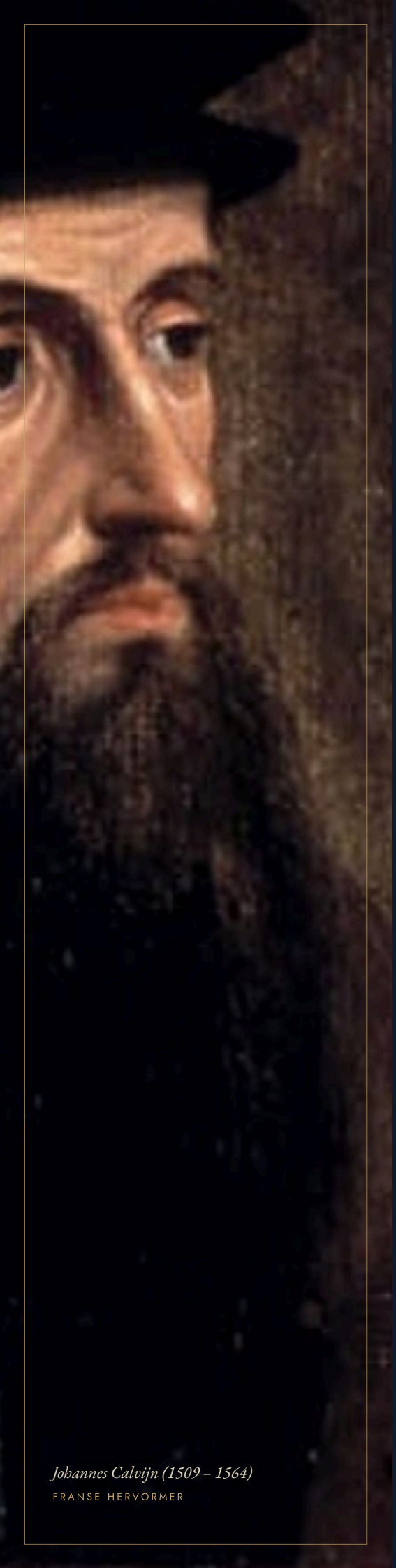

ALBI EN DE TARN

Hoofdstuk V

Verdraagzaamheid en gewetensvrijheid

ALBI · TOULOUSE

Van de middeleeuwse Kerk van Albi tot de zaak-Calas en Voltaires strijd voor verdraagzaamheid.

Johannes Calvijn (1509 – 1564)
FRANSE HERVORMER

DERTIEN EEUWEN IN ACHT JAARTALLEN

Van de doop van Clovis tot het Edict van Tolerantie

Hoe werd een koninkrijk van één enkel geloof een land van gewetensvrijheid?

496 — DE DOOP VAN CLOVIS
In Reims wordt de koning der Franken gedoopt. Het verbond tussen troon en Kerk begint.

1309 — DE PAUSEN VAN AVIGNON
Bijna zeventig jaar lang zetelt het pausdom aan de Rhône.

1517 — DE 95 STELLINGEN
In Wittenberg opent Maarten Luther het debat dat het westerse christendom zal verdelen.

1572 — DE BARTHOLOMEUSNACHT
Op 24 augustus komen admiraal de Coligny en duizenden protestanten om in Parijs en in de provincie.

1598 — HET EDICT VAN NANTES
Hendrik IV verleent gewetensvrijheid en vrijheid van eredienst op aangewezen plaatsen.

1685 — DE HERROEPING
Lodewijk XIV herroept het edict. Sommigen kiezen de ballingschap, anderen de verborgen eredienst van de 'Woestijn'.

1762 — DE ZAAK-CALAS
In Toulouse wordt Jean Calas terechtgesteld. Voltaire verdedigt hem en bewerkstelligt zijn eerherstel.

1787 — HET EDICT VAN TOLERANTIE
Lodewijk XVI geeft de protestanten van het koninkrijk een burgerlijke rechtspositie terug.

Van de stad der koningen *tot de oevers van de Garonne*

Van de Seine tot de Garonne: acht grote steden in de Elzas, het Rhônedal en de Languedoc.

1 Parijs — DAG 1 – 2

2 Reims — DAG 3

3 Straatsburg — DAG 4 – 6

4 Lyon — DAG 7 – 8

5 Avignon — DAG 9

6 Nîmes — DAG 9 – 12

7 Albi — DAG 13

8 Toulouse — DAG 14 – 15

En onderweg Metz, Anduze en de Cevennen, Aigues-Mortes en de Camargue.

15	5	4–5★	6
DAGEN, 14 NACHTEN	HISTORISCHE HOOFDSTUKKEN	ZORGVULDIG GEKOZEN HOTELS	REGIONALE ERVARINGEN

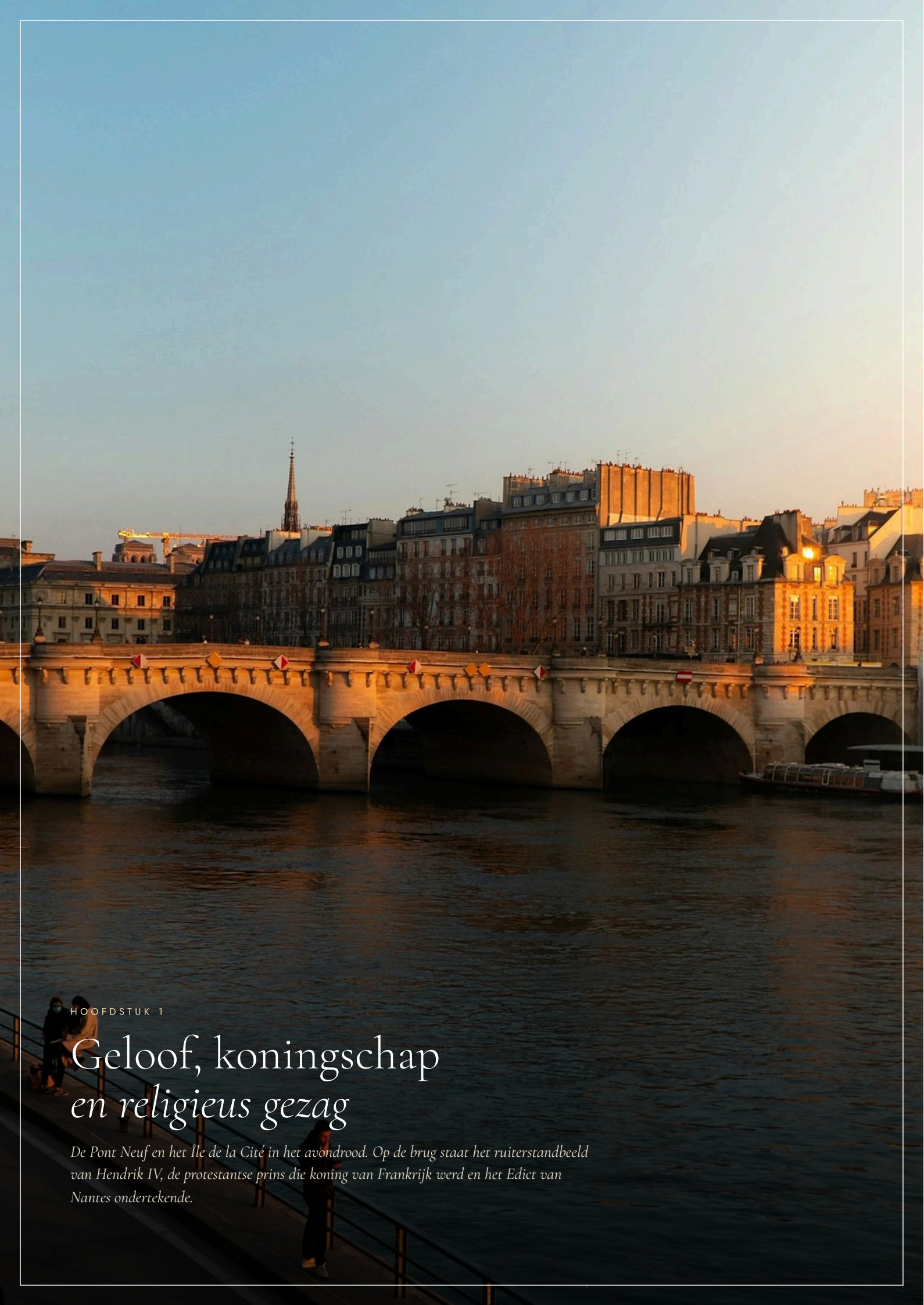

DE ROUTE

Van de Seine *tot de Garonne*

De hele reis per privé-touringcar, met etappes van hooguit enkele uren.

1 Parijs DAG 1 – 2	5 Lyon DAG 7 – 8	9 Aigues-Mortes DAG 12 · CAMARGUE
2 Reims DAG 3	6 Avignon DAG 9	10 Albi DAG 13
3 Metz DAG 4	7 Nîmes DAG 9 – 12	11 Toulouse DAG 14 – 15
4 Straatsburg DAG 4 – 6	8 Anduze DAG 11 · CEVENNEN, MIALET	

HOOFDSTUK 1

Geloof, koningschap *en religieus gezag*

De Pont Neuf en het Île de la Cité in het avondrood. Op de brug staat het ruiterstandbeeld van Hendrik IV, de protestantse prins die koning van Frankrijk werd en het Edict van Nantes ondertekende.

PARIJS GEZIEN VANAF HET TROCADÉRO

DAG 1 · PARIJS

Parijs, *hoofdstad van de 'allerchristelijkste koning'*

OCHTEND	MIDDAG	AVOND
Aankomst Parijs-Charles de Gaulle *ontvangst door de reisbegeleider*	Transfer per touringcar, inchecken in het hotel *vrije tijd*	Welkomstdiner en inleiding op de reis *overnachting in Parijs*

Een stad waar elke steen vertelt over geloof, macht en kunst.

Uw reisbegeleider verwelkomt u op de **luchthaven Charles de Gaulle** en de touringcar rijdt naar het centrum van **Parijs**. Door het raam glijden de decors van de geschiedenis die komen gaat voorbij: het oude koninklijke paleis van het **Louvre**, de torens van de **Notre-Dame**, de oevers van de Seine.

In de zestiende eeuw droeg de Franse koning de titel **'allerchristelijkste koning'**. Kroon, Kerk en koninkrijk waren één. Wie de Reformatie in Frankrijk wil begrijpen, moet eerst die band begrijpen.

's Avonds openen een **welkomstdiner** en een korte historische inleiding de reis.

WIST U DAT?

1534

In de nacht van 17 op 18 oktober werden in heel Parijs, en zelfs op de deur van het koninklijk slaapvertrek in Amboise, pamfletten tegen de mis aangeplakt. Na deze 'Affaire des Placards' keerde Frans I zich tegen de hervormingsgezinden.

HET LOUVRE, PALEIS VAN DE FRANSE KONINGEN

DAG 2 · PARIJS

De Reformatie *tegenover de koninklijke macht*

OCHTEND	MIDDAG	AVOND
Temple de l'Oratoire du Louvre, gedenkteken voor Coligny, Saint-Germain-l'Auxerrois *Nederlandstalige gids, audiosysteem*	Musée Carnavalet, de geschiedenis van Parijs	Boottocht op de Seine bij zonsondergang *overnachting in Parijs*

's Ochtends de sporen van de Bartholomeusnacht, 's avonds de verlichte Seine.

Tegenover het Louvre, naast de apsis van de **Temple de l'Oratoire du Louvre**, nu een protestantse kerk, staat het gedenkteken voor **admiraal de Coligny**, de hugenotenleider die in de nacht van **24 augustus 1572** vlak in de buurt werd vermoord. De klokken van de **Saint-Germain-l'Auxerrois**, de parochiekerk van de koningen aan de overkant, zouden het signaal voor de moordpartij hebben gegeven.

's Middags plaatst het **Musée Carnavalet**, in renaissancepaleizen in de Marais, deze gebeurtenissen in de lange geschiedenis van Parijs, tot aan **Hendrik IV** en het Edict van Nantes.

Als de avond valt, toont een **boottocht op de Seine** Parijs in het licht van duizenden lampen.

WIST U DAT?

1811

Napoleon schonk de Oratoire aan de gereformeerde kerk van Parijs. Oorspronkelijk was het de kapel van de oratorianen, waar Lodewijk XIII en Lodewijk XIV baden.

DE TEMPLE PROTESTANT DE L'ORATOIRE DU LOUVRE, GEDENKTEKEN VOOR ADMIRAAL DE COLIGNY

DE TUIN VAN HET MUSÉE CARNAVALET

DE WESTGEVEL VAN DE KATHEDRAAL VAN REIMS

DAG 3 . REIMS

Reims, *het sacrale koningschap*

OCHTEND	MIDDAG	AVOND
Naar Reims, kathedraal Notre-Dame en Palais du Tau *Nederlandstalige gids, audiosysteem*	Champagnehuis: bezoek aan de kelders en commentaarproeverij	Vrije avond *overnachting in Reims*

WIST U DAT?

1825

Karel X was de laatste koning die in Reims werd gekroond. In 1429 leidde Jeanne d'Arc Karel VII hierheen.

's Ochtends onder de gewelven van de kroning, 's middags in de krijtkelders.

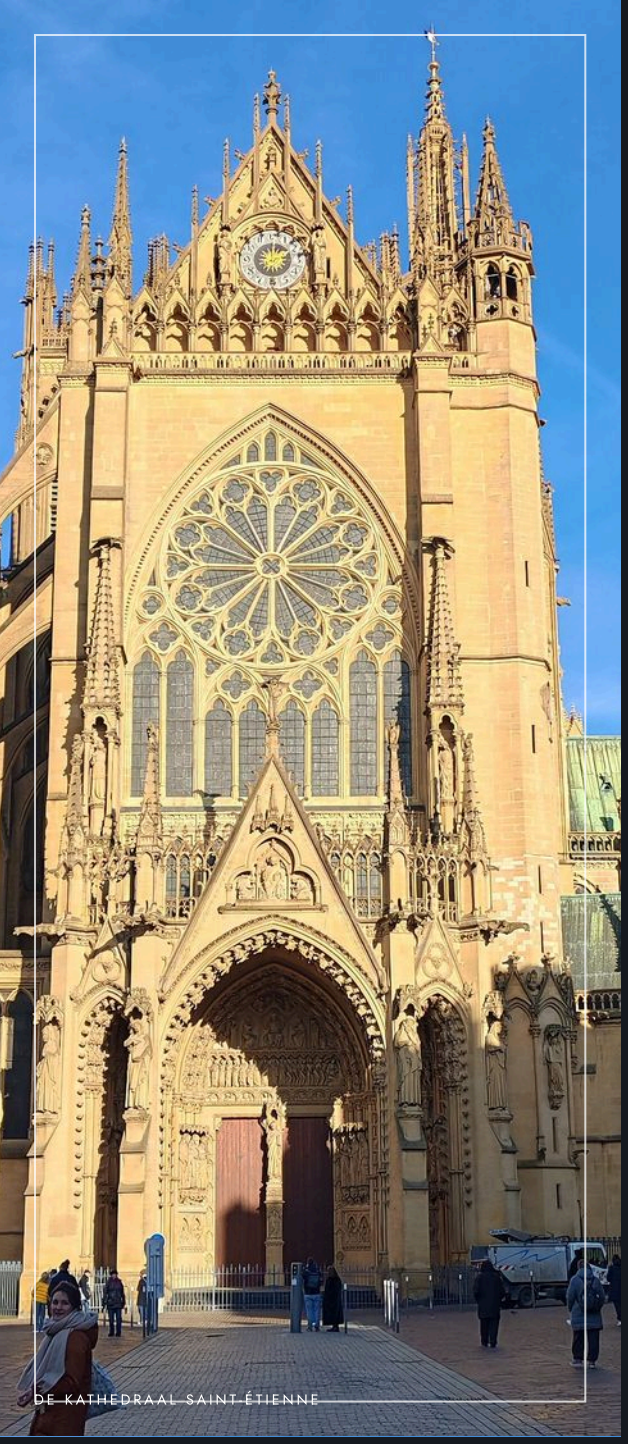
In Reims werd **Clovis** door Sint-Remigius gedoopt, en bijna duizend jaar lang ontvingen de Franse koningen hier de zalving van de **kroning**. De **kathedraal Notre-Dame** toont haar gevel vol beelden, met de beroemde **'glimlachende engel'**; in het naastgelegen **Palais du Tau**, het oude aartsbisschoppelijk paleis, wordt de kroningsschat bewaard (indien geopend).

's Middags opent een befaamd **champagnehuis** zijn in het krijt uitgehouwen kelders, gevolgd door een **proeverij met toelichting**.

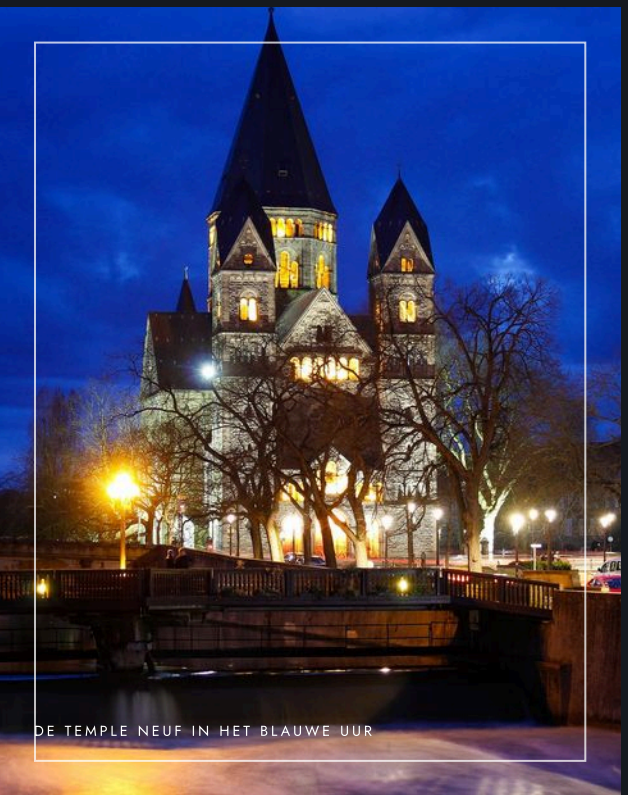
Wie dit verbond tussen troon en altaar begrijpt, ziet wat de Reformatie aan het wankelen bracht.

FLESSENREKKEN IN DE KRIJTKELDERS VAN EEN CHAMPAGNEHUIS

DE KATHEDRAAL SAINT-ÉTIENNE

DE TEMPLE NEUF IN HET BLAUWE UUR

DAG 4 · METZ

Metz, *een stad tussen twee werelden*

OCHTEND	Naar Metz, kathedraal Saint-Étienne *Nederlandstalige gids, audiosysteem*
MIDDAG	De oude stad van Metz en de Moezel, daarna naar Straatsburg
AVOND	Aankomst in de Elzas *overnachting in Straatsburg*

Een kathedraal van licht, waar Frankrijk en het Rijk elkaar ontmoeten.

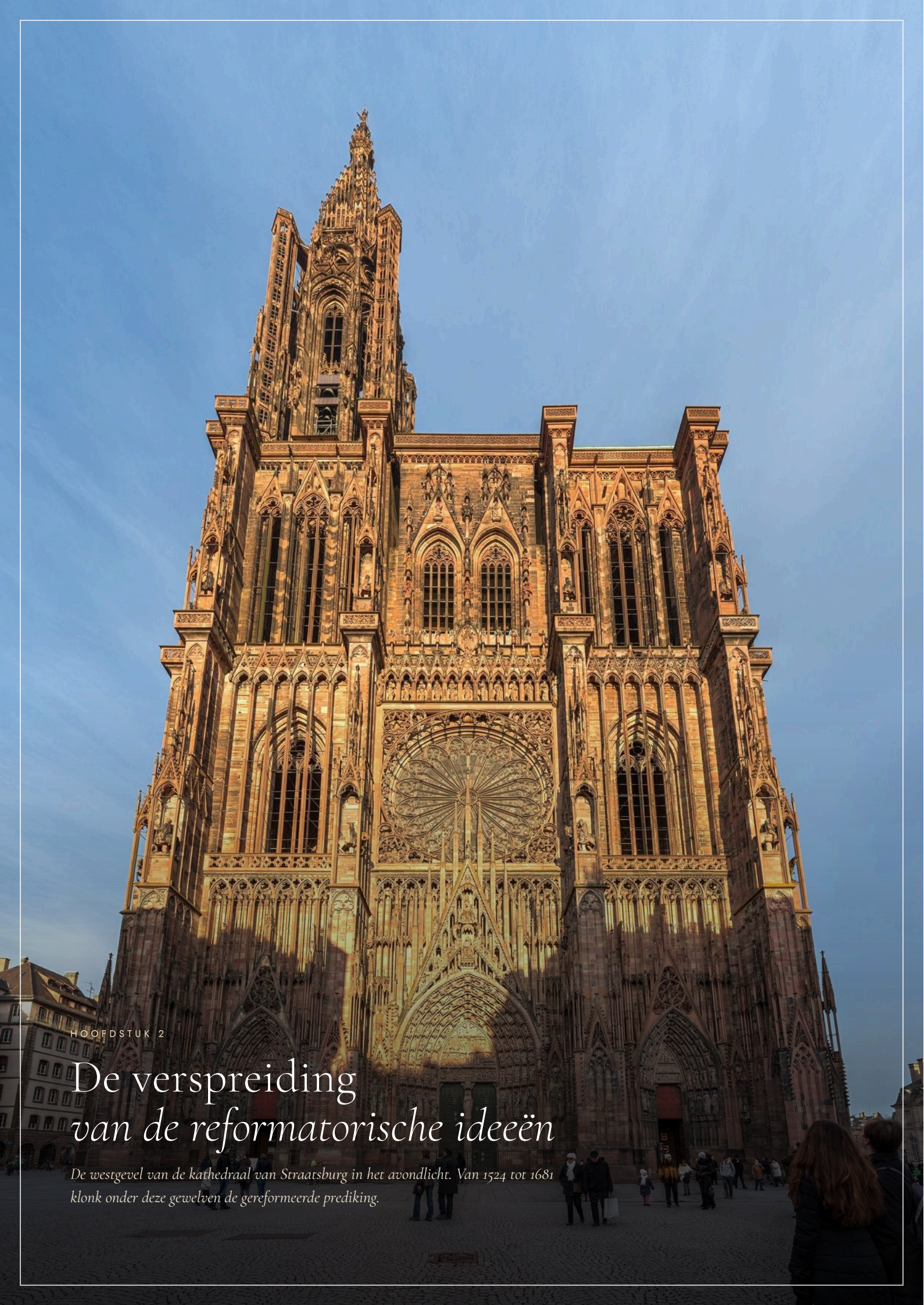
De **kathedraal Saint-Étienne**, de **'lantaarn van God'**, heeft een van de grootste glas-in-loodoppervlakken van Europa, van middeleeuwse vensters tot werk van **Marc Chagall**.

Als vrije stad van het Heilige Roomse Rijk hoorde Metz vanaf de jaren 1520 de prediking van hervormers als **Guillaume Farel**. Ook nadat de stad in **1552** onder Franse bescherming kwam, bleef er lange tijd een protestantse gemeenschap bestaan tussen koning, bisschop en Rijk. De **Temple Neuf**, begin twintigste eeuw gebouwd op een eiland in de Moezel, herinnert aan die blijvende aanwezigheid.

's Middags rijdt de touringcar naar **Straatsburg**.

WIST U DAT?

6,500 *vierkante meter glas-in-lood verlicht de kathedraal van Metz, een van de grootste oppervlakken ter wereld.*

HOOFDSTUK 2

De verspreiding *van de reformatorische ideeën*

De westgevel van de kathedraal van Straatsburg in het avondlicht. Van 1524 tot 1681 klonk onder deze gewelven de gereformeerde prediking.

HET SCHIP VAN DE SAINT-THOMASKERK

DAG 5 · STRAATSBURG

Straatsburg, *een hervormde stad*

OCHTEND	MIDDAG	AVOND
De Saint-Thomaskerk en de kathedraal *Nederlandstalige gids, audiosysteem*	De oude stad en La Petite France	Vrije avond *overnachting in Straatsburg*

Martin Bucer, de drukkers en een stad die voor de Reformatie koos.

Straatsburg, vrije rijksstad waar **Gutenberg** zijn eerste proeven deed, was een stad van het boek. Vanaf 1523 aanvaardde zij de Reformatie onder leiding van **Martin Bucer** en werd zij een toevluchtsoord voor vervolgden. Van 1538 tot 1541 was **Johannes Calvijn** hier predikant van de Franse vluchtelingengemeente.

In de **Saint-Thomaskerk**, de protestantse kerk van Bucer, staan het **Silbermann**-orgel waarop Mozart speelde en het grafmonument van maarschalk de Saxe. Daarna bezoeken we de **kathedraal**, wier toren eeuwenlang de hoogste van de christenheid was.

's Middags wandelen we langs de vakwerkhuizen en grachten van **La Petite France**.

WIST U DAT?

1681

Van 1524 tot 1681 diende de kathedraal van Straatsburg als protestantse kerk; Lodewijk XIV gaf haar terug aan de katholieke Kerk.

HET MAISON KAMMERZELL EN DE KATHEDRAAL

DE PONTS COUVERTS EN LA PETITE FRANCE

DAG 6 · STRAATSBURG

Kunst, Schrift *en de vraag naar de beelden*

OCHTEND	MIDDAG	AVOND
Musée de l'Œuvre Notre-Dame *Nederlandstalige gids, audiosysteem*	Bezoek aan een Elzasser wijndomein met commentaarproeverij	Vrije avond *overnachting in Straatsburg*

Een museum vol middeleeuwse meesterwerken, en de Elzasser wijngaarden.

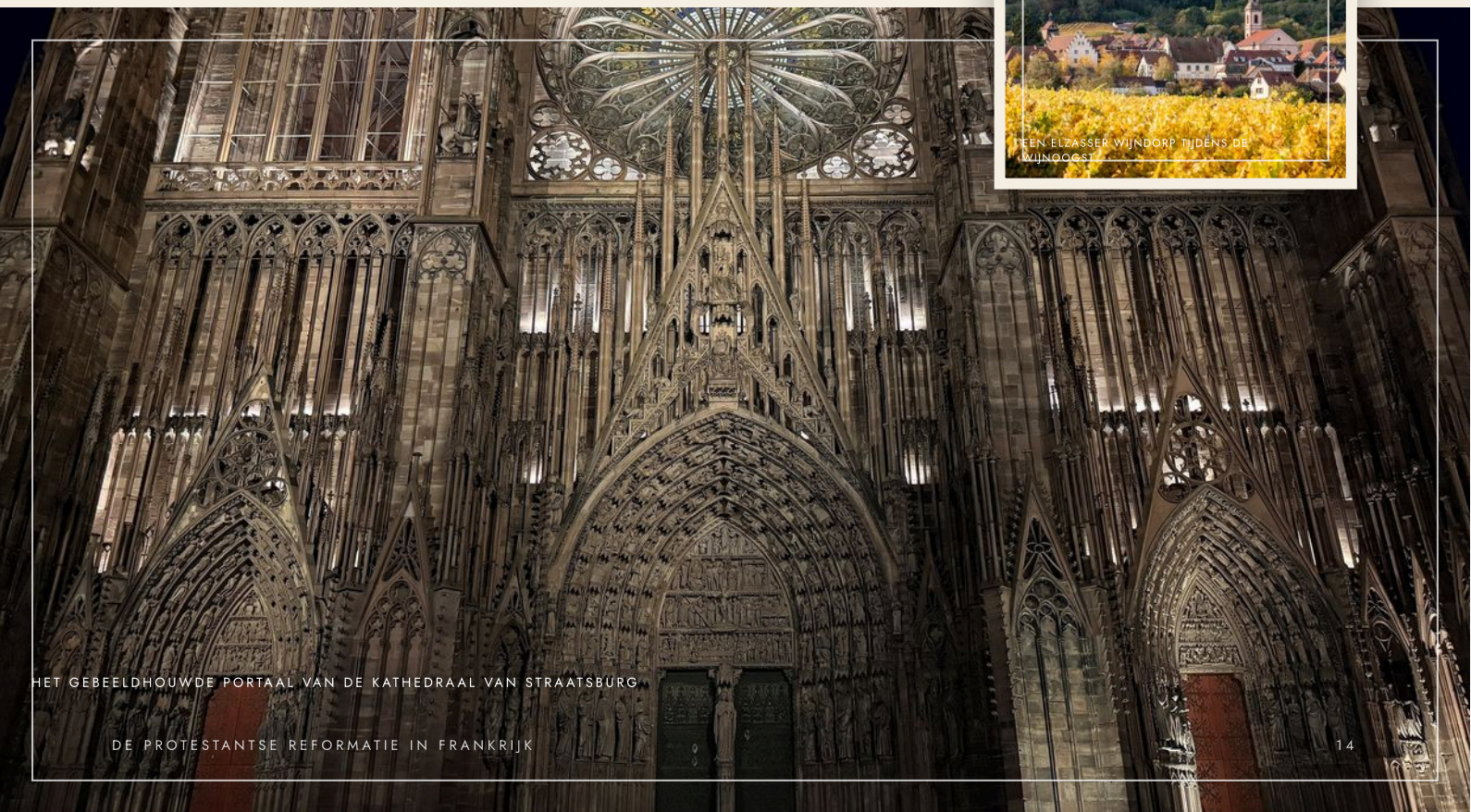
In het **Musée de l'Œuvre Notre-Dame** worden de originele beelden van de kathedraal bewaard, waaronder de beroemde **'Kerk en Synagoge'**, naast middeleeuwse en renaissanceschilderkunst. De ideale plek om een van de grote debatten van de zestiende eeuw te begrijpen: moet de Kerk haar **beelden** behouden? In Straatsburg en veel andere hervormde steden werden altaarstukken en beelden uit de kerken verwijderd.

's Middags ontvangt een **Elzasser wijndomein** de groep midden in de wijngaarden voor een bezoek en een **proeverij met toelichting**.

WIST U DAT?

1439

De noordtoren van de kathedraal van Straatsburg, dat jaar voltooid en 142 meter hoog, was tot in de negentiende eeuw het hoogste bouwwerk ter wereld.

EEN ELZASSER WIJNDORP TIJDENS DE WIJNOOGST

HET GEBEELDHOUWDE PORTAAL VAN DE KATHEDRAAL VAN STRAATSBURG

VIEUX-LYON AAN DE SAÔNE IN DE AVOND

DAG 7 · LYON

Lyon, *boekdrukkunst, geloof en renaissance*

OCHTEND	MIDDAG	AVOND
Naar Lyon, met lunchstop onderweg	Vieux-Lyon, traboules, kathedraal Saint-Jean en Temple du Change *Nederlandstalige gids, audiosysteem*	Traditioneel Lyonees diner *overnachting in Lyon*

WIST U DAT?

1803

De Loge du Change, waar de Lyonese bankiers handelden, werd aan de gereformeerde kerk overgedragen en dient sindsdien als protestantse kerk.

Een renaissancestad waar boeken de nieuwe ideeën verspreidden.

De touringcar steekt Oost-Frankrijk over naar **Lyon**. In de zestiende eeuw was Lyon een van de centra van de Europese **boekdrukkunst**: honderden drukkerijen, waarvan vele, sympathiek tegenover de nieuwe ideeën, bijbels, psalmboeken en werken van humanisten drukten. In **1562** waren de protestanten zelfs een jaar lang heer en meester in de stad.

In **Vieux-Lyon** leidt de gids de groep door de **traboules**, verborgen doorgangen tussen renaissancebinnenplaatsen, naar de **kathedraal Saint-Jean** en de **Temple du Change**, de oude koopmansbeurs die een protestantse kerk werd.

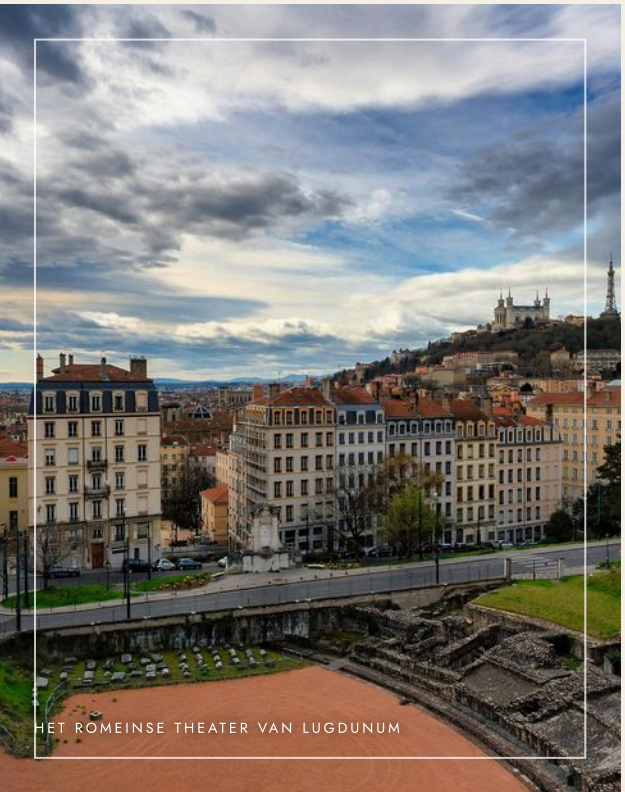
's Avonds geniet u van een traditioneel **Lyonees diner**.

DE SAINT-GEORGESKERK AAN DE SAÔNE EN DE HEUVEL VAN FOURVIÈRE

DE BASILIEK NOTRE-DAME DE FOURVIÈRE

HET ROMEINSE THEATER VAN LUGDUNUM

DAG 8 · LYON

Lyon, *gedeelde christelijke wortels*

OCHTEND	Lugdunum-museum en Romeins theater *Nederlandstalige gids, audiosysteem*
MIDDAG	Musée des Beaux-Arts: Europese religieuze schilderkunst
AVOND	Vrije avond *overnachting in Lyon*

De geschiedenis van een nog verenigd christendom, lang vóór de scheuring.

Op de heuvel van Fourvière brengen het **Lugdunum-museum** en het **Romeinse theater** de hoofdstad van Gallië weer tot leven. Hier werd in **177** de eerste kerk van Lyon vervolgd: bisschop **Pothinus** stierf in de gevangenis, de slavin **Blandina** werd voor de wilde dieren geworpen. Zij zijn de eerste christenen van Gallië, door katholieken en protestanten samen geëerd.

's Middags bekijkt u in het **Musée des Beaux-Arts**, gevestigd in een voormalige benedictijnenabdij, een selectie **Europese religieuze schilderkunst** van de middeleeuwen tot de barok: zo ziet u hoe elke traditie haar geloof verbeeldde.

WIST U DAT?

Jaar 48

De 'Claudiustafel', een bronzen plaat met de toespraak van de in Lyon geboren keizer Claudius, is de grote schat van het Lugdunum-museum.

HOOFDSTUK 3

Botsing tussen *religie en politiek*

Het Pausenpaleis boven de Rhône. Van 1309 tot 1377 was Avignon de zetel van het pausdom, symbool van het gezag dat de hervormers later ter discussie zouden stellen.

DE KATHEDRAAL NOTRE-DAME DES DOMS EN HET PAUSENPALEIS

DAG 9 · AVIGNON EN NÎMES

Avignon, *de stad van de pausen*

OCHTEND	MIDDAG	AVOND
Naar Avignon, het Pausenpaleis *Nederlandstalige gids, audiosysteem*	Vrije tijd in Avignon, daarna naar Nîmes	Vrije avond *overnachting in Nîmes*

Het grootste gotische paleis ter wereld, hart van het pauselijk gezag.

Bijna zeventig jaar lang resideerden zeven pausen in **Avignon**. Het **Pausenpaleis**, vesting en hof tegelijk, vertelt over de macht en de rijkdom van de middeleeuwse Kerk, en over de kritiek die die macht opriep.

Wie deze wereld van het **pauselijk gezag** begrijpt, begrijpt zowel de eisen van de hervormers als de diepe gehechtheid van zoveel Fransen aan het katholieke geloof. Na vrije tijd in de stad van de **Pont Saint-Bénézet** rijdt de touringcar naar **Nîmes**.

WIST U DAT?

1791

Avignon en het Comtat Venaissin bleven nog lang na de terugkeer van de pausen naar Rome pauselijk grondgebied, tot aan de Franse Revolutie.

DE GROTE BINNENPLAATS VAN HET PAUSENPALEIS

DE PONT SAINT-BÉNÉZET BIJ ZONSONDERGANG

DAG 10 · NÎMES

Nîmes, *een protestants bolwerk*

OCHTEND	MIDDAG	AVOND
De Grand Temple en het protestantse Nîmes *Nederlandstalige gids, audiosysteem*	Het Maison Carrée en het Romeinse Nîmes	Vrije avond *overnachting in Nîmes*

WIST U DAT?

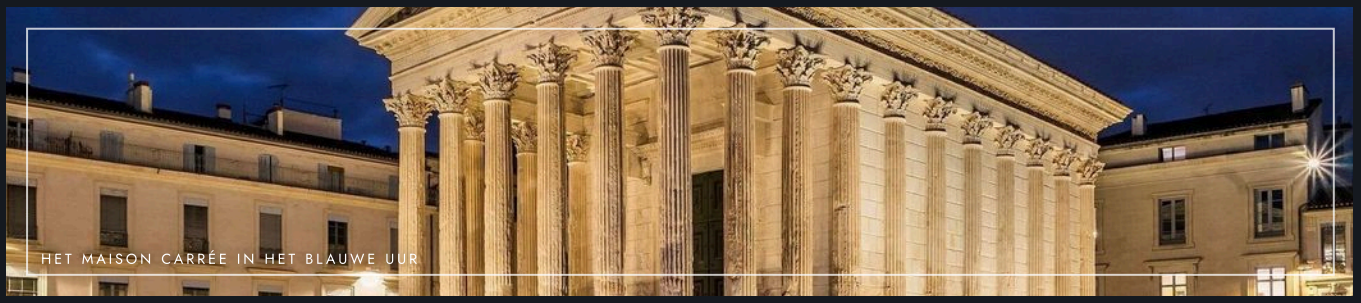
1567

De Michelade vond plaats op 29 en 30 september, rond het feest van Sint-Michaël, dat zijn naam gaf aan de moordpartij.

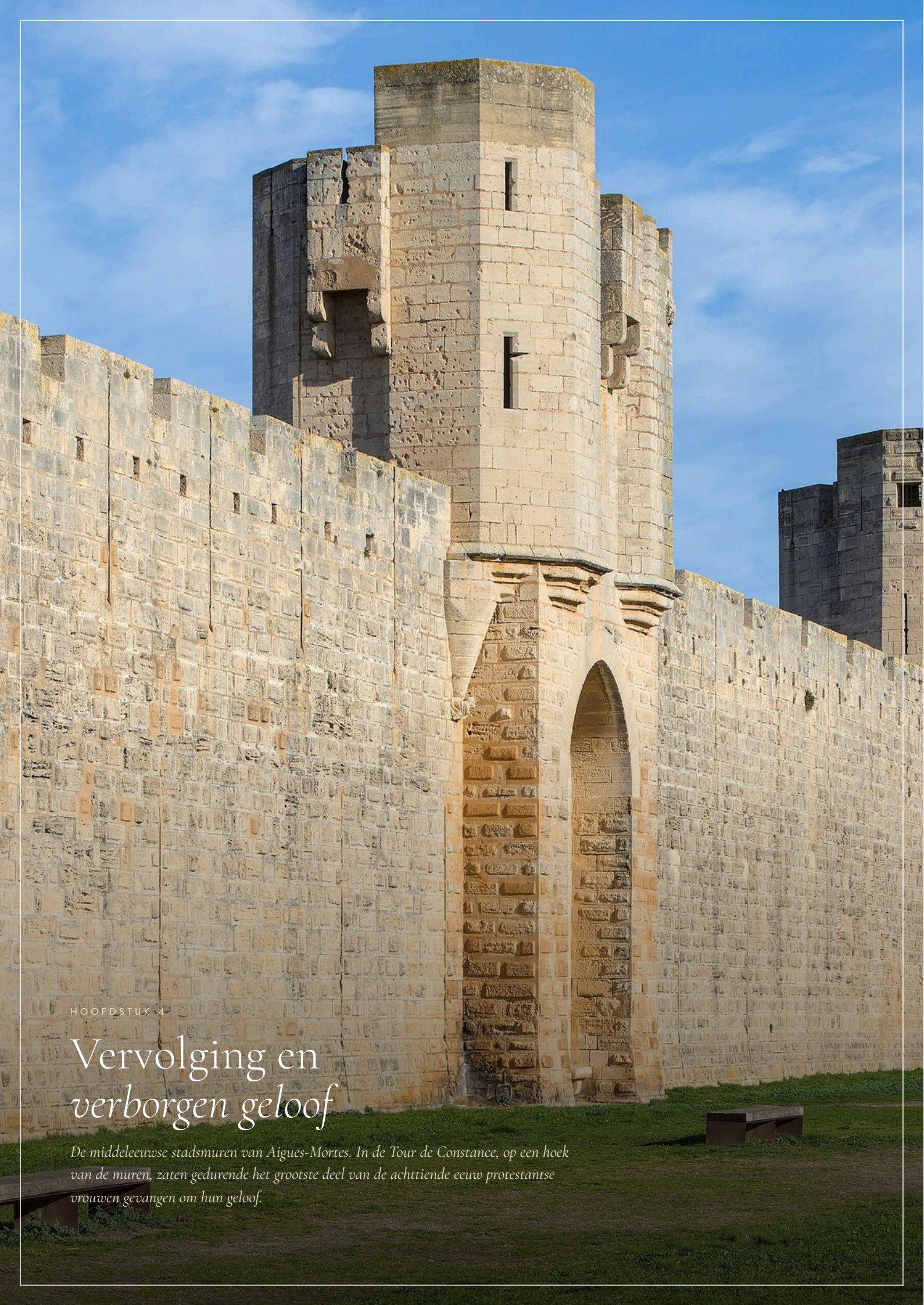
Een Romeinse stad die een van de hoofdsteden van het Franse protestantisme werd.

In de zestiende eeuw sloot de meerderheid van de inwoners van **Nîmes** zich aan bij de Reformatie. De godsdienstoorlogen waren hier hard en het geweld spaarde geen enkele partij: tijdens de **Michelade** van 1567 werden katholieke notabelen en geestelijken door protestanten gedood. In de **Grand Temple**, een voormalige dominicanenkerk, begint onze verkenning van het protestantse Nîmes.

's Middags naar Rome: het **Maison Carrée**, een van de best bewaarde Romeinse tempels ter wereld, het **amfitheater** en de Jardins de la Fontaine.

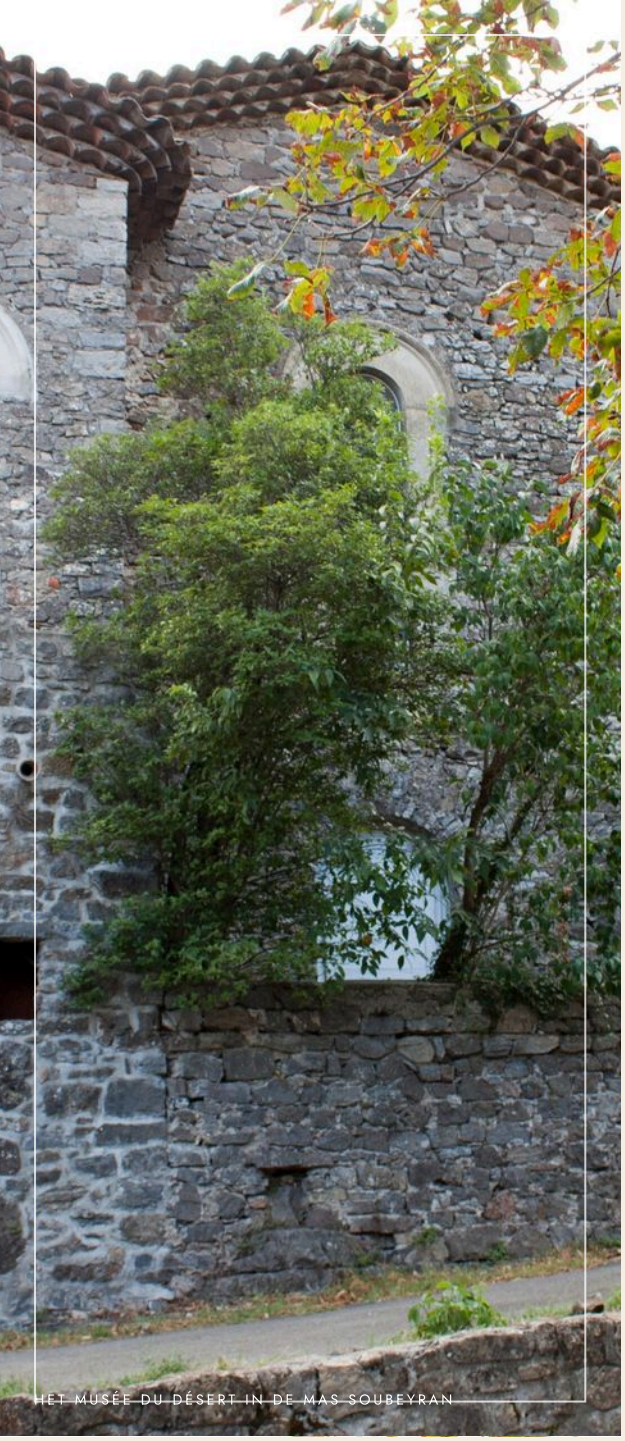
HET MAISON CARRÉE IN HET BLAUWE UUR

HOOFDSTUK 4

Vervolging en *verborgen geloof*

De middeleeuwse stadsmuren van Aigues-Mortes. In de Tour de Constance, op een hoek van de muren, zaten gedurende het grootste deel van de achttiende eeuw protestantse vrouwen gevangen om hun geloof.

HET MUSÉE DU DÉSERT IN DE MAS SOUBEYRAN

EEN DAL IN DE CEVENNEN

DAG 11 · CEVENNEN

De Cevennen, *het verborgen geloof*

OCHTEND	Naar Anduze, de Grand Temple *Nederlandstalige gids, audiosysteem*
MIDDAG	Het Musée du Désert in Mialet
AVOND	Terug naar Nîmes *overnachting in Nîmes*

Geheime bergen, waar men onder de open hemel bad.

Na de **herroeping van het Edict van Nantes** in 1685 werden de kerken afgebroken en de predikanten verbannen. In de **Cevennen** kwam men in het geheim samen, verborgen in bossen en dalen: de **'vergaderingen van de Woestijn'**. In 1702 brak de opstand van de **camisards** uit.

In **Anduze**, de poort tot de Cevennen, staat de **Grand Temple**, een van de grootste protestantse kerken van Frankrijk. In de Mas Soubeyran is het geboortehuis van camisardleider Roland het **Musée du Désert** geworden: bijbels zo klein dat ze in een haarknot verborgen konden worden, preekstoelen die uit elkaar werden gehaald en verstopt, de herinnering aan de galeiboeven.

WIST U DAT?

1911

Het Musée du Désert opende in 1911. Elke eerste zondag van september komen hier duizenden protestanten samen voor de 'Assemblée du Désert'.

DAG 12 · AIGUES-MORTES EN DE CAMARGUE

‘Weerstaat’, *één woord in steen gekrast*

OCHTEND	MIDDAG	AVOND
Aigues-Mortes, de stadsmuren en de Tour de Constance *Nederlandstalige gids, audiosysteem*	Tradities van de Camargue en proeverij van streekproducten	Vrije avond *overnachting in Nîmes*

's Ochtends tegenover de herinnering, 's middags in het licht van de moerassen.

Binnen haar volledig bewaarde middeleeuwse **stadsmuren** lijkt **Aigues-Mortes** op de lagune te drijven. In de achttiende eeuw zaten in de **Tour de Constance** protestantse vrouwen gevangen die hun geloof niet wilden afzweren. **Marie Durand** ging er in 1730 binnen en kwam pas in 1768 vrij. Het in de steen gekraste woord **‘register’** (‘weerstaat’) wordt sinds lang met haar in verband gebracht.

's Middags opent de **Camargue** haar deuren: indien mogelijk een bezoek aan een **manade**, een traditionele stierenfokkerij, en een proeverij van streekproducten.

WIST U DAT?

38 jaar

Op haar negentiende opgesloten vanwege haar broer Pierre, die predikant was, heeft Marie Durand haar geloof nooit verloochend.

DE TOUR DE CONSTANCE BIJ ZONSONDERGANG

CAMARGUEPAARDEN IN HET GOUDEN LICHT

HOOFDSTUK 5

Verdraagzaamheid *en gewetensvrijheid*

De beschilderde gewelven van de kathedraal Sainte-Cécile in Albi, werk van Italiaanse schilders uit het begin van de zestiende eeuw, vlak vóór de Reformatie.

Albi, *religieus gezag en artistiek erfgoed*

OCHTEND	MIDDAG	AVOND
Door de Languedoc naar Albi	Kathedraal Sainte-Cécile en Palais de la Berbie *Nederlandstalige gids, audiosysteem*	Vrije avond *overnachting in Albi*

Een vesting van baksteen, waarin de middeleeuwse Kerk al haar pracht toont.

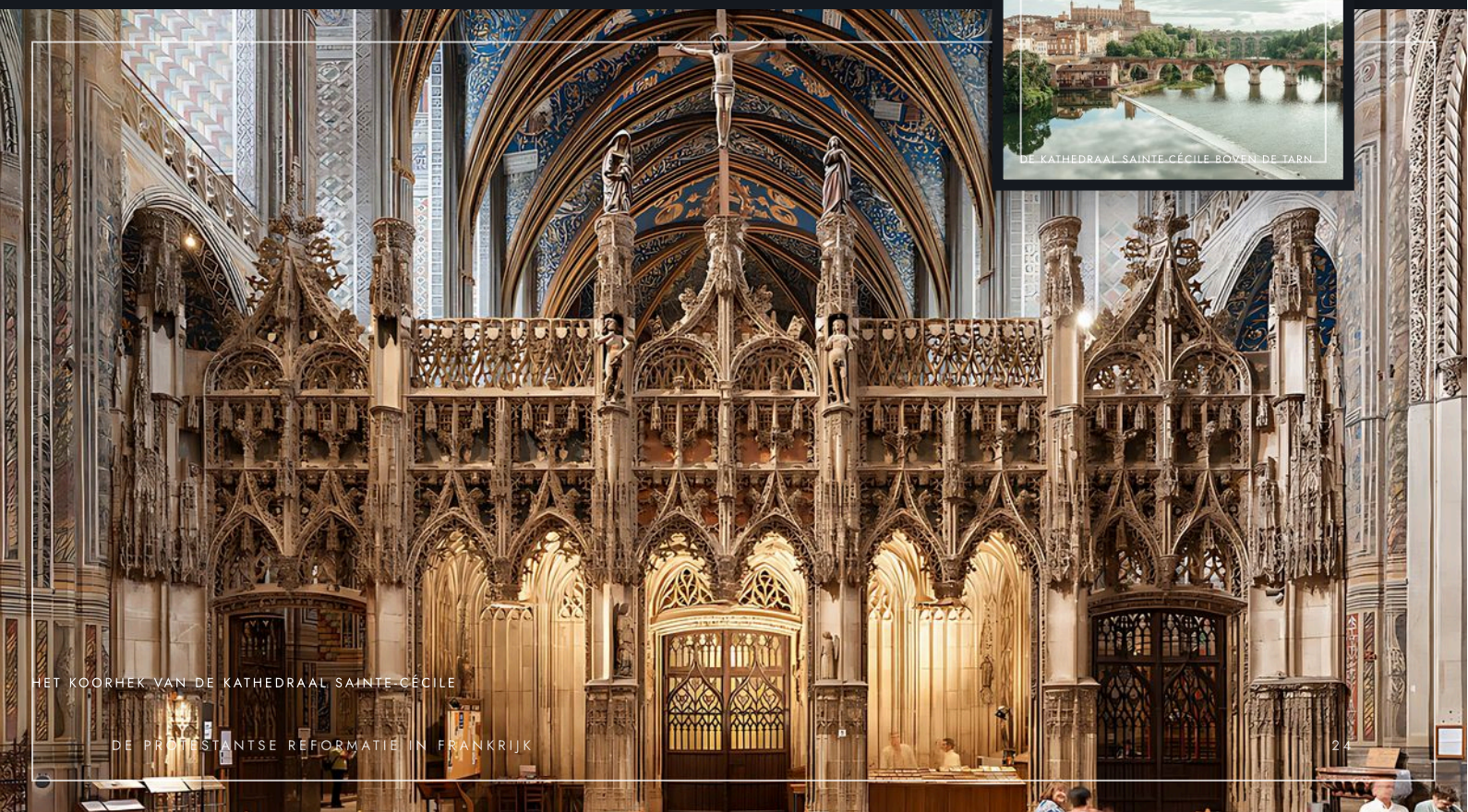
De **kathedraal Sainte-Cécile**, begonnen in **1282**, is de grootste bakstenen kathedraal ter wereld. Achter haar vestingachtige buitenkant gaat een adembenemend interieur schuil: beschilderde gewelven, een als kant bewerkt **koorhek** en een van de grootste **'Laatste Oordeel'**-schilderingen van de late middeleeuwen.

De kathedraal werd gebouwd na de kruistocht tegen de **katharen**, een dualistische beweging uit de twaalfde en dertiende eeuw, die niets te maken heeft met de Reformatie drie eeuwen later. In het naastgelegen **Palais de la Berbie**, het oude bisschoppelijk paleis, is het **Musée Toulouse-Lautrec** gevestigd.

WIST U DAT?

2010

De bisschopsstad Albi, met kathedraal, bisschoppelijk paleis en Pont-Vieux, staat op de werelderfgoedlijst van UNESCO.

DE KATHEDRAAL SAINTE-CÉCILE BOVEN DE TARN

HET KOORHEK VAN DE KATHEDRAAL SAINTE-CÉCILE

DE BASILIEK SAINT-SERNIN

DAG 14 · TOULOUSE

Toulouse, *van vervolging naar verdraagzaamheid*

OCHTEND	MIDDAG	AVOND
Naar Toulouse, de zaak-Calas in de oude stad *Nederlandstalige gids, audiosysteem*	Basiliek Saint-Sernin en het historische centrum	Afscheidsdiner *overnachting in Toulouse*

WIST U DAT?

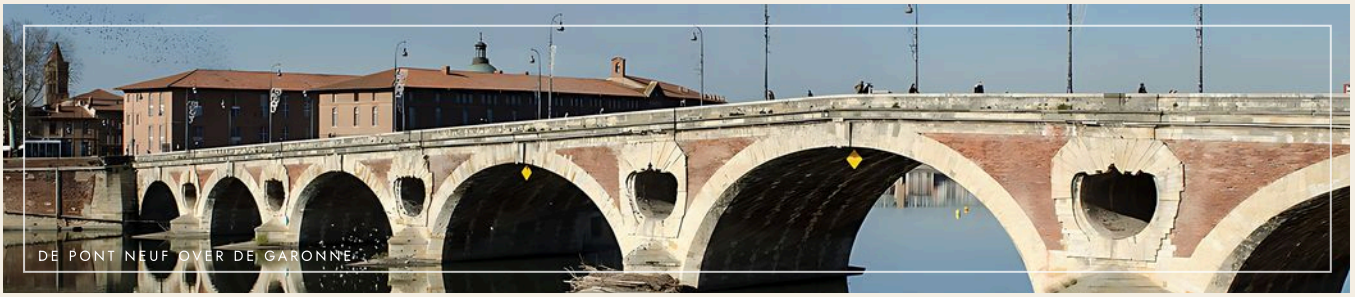
1763

Voltaire publiceert zijn Verhandeling over de verdraagzaamheid, een van de grondwerken van de gewetensvrijheid in Europa.

Eén gerechtelijke dwaling die de geschiedenis van de vrijheid veranderde.

In 1761 wordt **Marc-Antoine Calas**, zoon van een protestantse koopman, dood aangetroffen in het ouderlijk huis. Zijn vader **Jean Calas**, beschuldigd hem te hebben gedood om zijn bekering tot het katholicisme te verhinderen, wordt door het parlement van Toulouse veroordeeld en in **1762** terechtgesteld. **Voltaire** neemt het voor hem op, schrijft zijn **Verhandeling over de verdraagzaamheid** en bewerkstelligt in 1765 zijn eerherstel.

's Middags wandelt u langs de **basiliek Saint-Sernin**, romaans meesterwerk aan de pelgrimsweg naar Santiago, en door de roze bakstenen binnenstad. 's Avonds volgt het **afscheidsdiner**.

DE PONT NEUF OVER DE GARONNE

DE GARONNE EN HET HÔTEL-DIEU IN HET BLAUWE UUR

DAG 15 · THUISREIS

Gewetensvrijheid, *een erfenis om door te geven*

OCHTEND	MIDDAG	AVOND
Transfer naar de luchthaven Toulouse-Blagnac	Terugvlucht (zo nodig via Parijs-Charles de Gaulle)	Thuisreis

's Ochtends brengt de touringcar de groep naar de **luchthaven Toulouse-Blagnac**. Wat blijft: de engel van Reims, de toren van Straatsburg, de traboules van Lyon, de stilte van de Cevennen, en één enkel woord in de steen van Aigues-Mortes.

TOT BESLUIT

Wat u meeneemt, *wat u doorgeeft*

In twee weken hebt u vijf eeuwen Franse geschiedenis doorkruist: het sacrale koningschap in **Reims**, de nieuwe ideeën die de boekdrukkunst droeg in **Straatsburg** en **Lyon**, de botsingen in **Avignon** en **Nîmes**, de prijs van het geloof in de **Cevennen** en **Aigues-Mortes**, en de geboorte van de verdraagzaamheid in **Toulouse**.

Katholiek, gereformeerd, luthers of evangelisch: iedere reiziger vindt hier een stukje van zijn eigen wortels. Deze reis wist de verschillen niet uit; zij laat zien wat deze tradities hebben doorstaan en wat hen met elkaar verbindt.

Alles geregeld, *u hoeft alleen te vertrekken*

> *Een reis die van begin tot eind met zorg is ontworpen: 's ochtends één bezoek, 's middags een tweede, en elke dag vrije tijd.*

ALBI, DE KATHEDRAAL SAINTE-CÉCILE

DUUR	15 dagen, 14 nachten, van Parijs naar Toulouse
HOTELS	Zorgvuldig gekozen premium 4- en 5-sterrenhotels
VERVOER	Privé-touringcar met toilet en airconditioning gedurende de hele reis
BEGELEIDING	Professionele Nederlandstalige reisbegeleider, erkende lokale gidsen, audiosysteem
ERVARINGEN	Boottocht op de Seine, champagnekelders en proeverij, Elzasser wijndomein, Lyonees diner, tradities van de Camargue
MAALTIJDEN	Welkomstdiner in Parijs, Lyonees diner, afscheidsdiner in Toulouse
RITME	Vertrek rond 8.00 uur, 's ochtends één bezoek, 's middags een tweede

Het programma kan wijzigen afhankelijk van de beschikbaarheid van locaties en diensten op het moment van reserveren.

Foto's: Unsplash · Ad Meskens / Commons CC BY-SA 4.0 · Diliff / Commons CC BY-SA 3.0 · Piermario Eva / Unsplash · Benjamin Smith / Wikimedia Commons CC BY-SA 4.0 · Bastien Nvs / Unsplash · MAMJODH / Flickr CC BY 2.0 · Maxime Bober / Flickr CC BY 2.0 · Julien Doclot / Unsplash · Drew de F Fawkes / Flickr CC BY 2.0 · Gary Todd from Xinzheng, China / Wikimedia Commons CC0 · Formulavee / Wikimedia Commons CC BY-SA 4.0 · Cynwolfe / Commons CC BY-SA 4.0 · ShamailAhmad / Commons CC BY-SA 4.0 · Photo Claude TRUONG-NGOC / Commons CC BY-SA 3.0 · Tim Adams / Commons CC BY 3.0 · Flocci Nivis / Commons CC BY-SA 4.0 · Chabe01 / Commons CC BY-SA 4.0 · Dmitry Djouce / Flickr CC BY 2.0 · Elliot Gouy / Unsplash · Michael / Unsplash · David Brossard / Flickr CC BY-SA 2.0 · Wolfgang Staudt / Flickr CC BY 2.0 · Benh LIEU SONG / Flickr CC BY-SA 2.0 · Moody Fotografi / Flickr CC BY 2.0 · Falcon® Photography / Flickr CC BY-SA 2.0 · Overige afbeeldingen Wikimedia Commons (CC BY / CC BY-SA) · Portret van Johannes Calvijn, publiek domein.